

Xəlil İSMAYILOV

Bakı Dövlət Universiteti

Kitabxanaçılıq-informasiya

fakültəsinin dekanı,

pedaqoji elmlər namizədi, dosent

KİTABXANA MENECMENTİ VƏ ONUN HÜQUQİ ƏSASLARI

«Menecment» ingilis sözüdür, hərfi mənası «idarəetmə», «təşkilətmə» deməkdir.

Müasir dövrdə menecment idarəetmənin daha ali, daha geniş təzahürü kimi qiymətləndirilir.

Qətiyyətlə deyə bilərik ki, müasir menecment özünün çevikliyi, həmahəngliyi, tətbiq etdiyi iş üsullarının vəzərsizliyi, qeyri standartlığı, və təqəredilməzliyi baxımdan bütün sahələrdə işgüzar idarəetmənin əsasını təşkil edir.

«Menecment icarəsilik fəaliyyəti sistemidir. Həmin fəaliyyət sistemi özündə idarəetmə prosesini, fəaliyyətin təşkilini, icraçılar arasında funksiyaların və məsuliyyətin bölüşdürülməsini, resursların (material, texnika-texnologiya, kapital, informasiya, əmək resursları) səmərəli seçimi və istifadəsini, çoxvariantlı qərarların qəbul edilməsini, iş stiliyin müəyyən edilməsini və bütün bunlar üçün xüsusi idarəetmə orqanlarının mövcudluğunu nəzərdə tutur» (1).

Cəmiyyətdə baş verən bütün sosial proseslər elmi qanunlar əsasında idarə olunmalıdır. Əks təqdirdə bütün sahələrdə heç bir irəliləyiş, tərəqqi mümkün deyildir.

Menecment cəmiyyətdəki bütün sosial-iqtisadi sistemlərə məqsədyönlü, şüurlu təsiretmə vasitəsidir. Bu baxımdan menecment öz-özünə məqsəd deyildir, o müəyyən ehtiyacdən, tələbatdan, müvafiq məqsədləri həyata keçirmək, bir istiqamətdə fəaliyyət göstərən qüvvələri əlaqələndirmək zəpuqətindən yaranmışdır.

Menecment sistemi idarəedən və idarə olunan yarım sistemlərin fəaliyyətini təmin edən elmi yanaşma, funksiyalar, metodlar və məqsədlər məcmusundan ibarətdir.

Menecment prosesi hansı sahə olursa-olsun müvafiq sistemlərin, o cümlədən sosial, siyasi, humanitar, iqtisadi, texniki sistemlərin, habelə idarə edən və idarə olunan yarım sistemlərin, idarəedici parametrlərin, lazımi informasiyanın toplanmasını, ihlənib hazırlanmasını, idarə edən və idarə olunan sistemlərdə əks əlaqənin mövcudluğunu və s. nəzərdə tutur.

Bununla belə cəmiyyətin sosial-iqtisadi həyatının müxtəlif sahələrində menecmentin məzmunu da müxtəlif olur.

Müasir dövrdə cəmiyyətdə həyata keçirilən kitabxanaçılıq fəaliyyətində də menecmentə olan tələbat obyektiv olaraq qetdikcə artmaqdadır.

Bu ilk növbədə kitabxana-informasiya proseslərinin son dərəcədə mürəkkəbləşməsi, yeni texnologiya ilə zənginləşməsi ilə əlaqədardır. İndi kitabxanaçılıq fəaliyyəti cəmiyyətdə getdikcə genişlənən və dərinləşən informasiya prosesləri ilə əlaqədar daha mürəkkəb şəkil alıq, daha çətin vəzifələri yerinə yetirməyə başlamışdır.

Haqqında kitabxanalar xalqın və dövlətin elmi, mədəni-mənəvi inkişafının çox mühüm atributu kimi yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuş, cəmiyyətin informasiyalaşdırılmasının ən mühüm vasitələrindən biri kimi getdikcə mürəkkəbləşən, müasir texnika və texnologiyaya əsaslanan fəaliyyət növünə çevrilməkdədir.

«Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda göstəriləyi kimi: «Kitabxana - elmi informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə müəssisəsi kimi çap əsərlərini və digər informasiya daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən, onların sistemli ictimai istifadəsini təşkil edən, cəmiyyətin intellektual və mənəvi potensialının inkişafına xidmət göstərən sosial institutdur» (2).

Dünya kitabxanaçılıq təcrübəsi sübut edir ki, hər bir ölkədə kitabxana işinin, əhaliyə kitabxana xidmətinin tərəqqisi həlledici dərəcədə bu mürəkkəb prosesin idarə olunmasının səviyyəsindən asılıdır. Bu baxımdan kitabxana işinin idarə olunmasının daha ali, daha mütərəqqi vasitəsi olan kitabxana menecmentinin formalaşması xüsusi aktualıq kəsb edir.

Kitabxana menecmentinin ən başlıca məqsəd və vəzifəsi kitabxanalarda mühafizə edilən informasiya daşıyıcılarından, kitabxanaların imkanlarına əsaslanmaqla bəşəriyyətin informasiya potensialından səmərəli istifadə olunmasını təmin etməkdən ibarətdir.

Kitabxana menecmenti həm də kitabxana-informasiya müəssisələrini işçilərinin əmək fəaliyyətinin təşkil edilməsi və səfərbərliyə alınmasının mütərəqqi formasıdır.

Professor A.Xələfovun yazdığı kimi «Müasir şəraitdə cəmiyyətimizdə bazar iqtisadiyyatının tətbiqi bütün sahələrdə olduğu kimi kitabxana işinin idarə edilməsi sahəsində də menecmentin tətbiqinə böyük ehtiyac meydana çıxmışdır. Çünki kitabxana işinin idarə edilməsində elə sahələr var ki, bunlar menecmenti öyrənmədən, onun müddəalarından istifadə etmədən keçinə bilməz» (3).

Menecment ilk növbədə kitabxana işçilərinə xüsusən kitabxana işinin müxtəlif sahələrinə rəhbərlik edən mütəxəssislərdə müasir iqtisadi təfəkkürün formalaşmasına köməklik edir, kitabxana işində mövcud təsərrüfat və maliyyə işlərinin, kitabxanalarda marketinq fəaliyyətinin təşkilində səriştəli iş üslubu aşılayır.

Eyni zamanda kitabxana menecmenti cəmiyyətdə kitabxanaçılıq fəaliyyətinin idarə olunmasında demokratik iş üslubunun formalaşmasında, kitabxana-informasiya müəssisələrinin düzgün inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsində, kadrların seçilməsi və yerləşdirilməsində, onlardan səmərəli istifadə edilməsində, habelə kitabxanaların qonşu sahələrlə işgüzar sosial-iqtisadi əlaqələrinin təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Kitabxana menecmenti (idarə idarəetmə) sovet hakimiyyəti illərində özünə məxsus tarixi inkişaf yolu keçmişdir. Bu sahə 1930-1950-ci illərdə «SSRİ-də kitabxana işinin təşkili», 60-cı illərdə «Sovet kitabxanasının işinin təşkil», 70-80-ci illərdə əvvəlcə «Kitabxana işinin təşkili və idarə olunması», bir qədər sonra «Kitabxana işinin təşkili, iqtisadiyyatı və idarə olunması» və «Kitabxana işi: təşkili və idarə olunması» kursu kəmi tədris olunmuşdur.

Keçmiş SSRİ rəkanında kitabxana işinin təşkili, idarə olunması elmi fənninin formalaşması və inkişafında tanınmış rusiya kitabxanasünası İ.M.Fruminin xüsusi xidmətləri olmuşdur (4).

Sübhəsiz ki, sovet totalitar rejimi şəraitində ölkədə kitabxana işinin idarə olunmasının nəzəri və metodiki məsələləri marksizm-leninizm və kommunizm ideologiyasına məxsus müddəalar baxımından şərh edilmişdir.

80-ci illərin sonundan başlayaraq menecment anlayışı kitabxanasünaşlıq terminləri sırasına daxil olmuş və kitabxana işinin idarə olunmasının müasir dünya konsepsiyasına uyğun şəkildə formalaşmağa başlamışdır.

Müasir dövrdə «Kitabxana menecmenti» anlayışı özündə idarə etmənin hüquqi təminatı, idarəetmə nəzəriyyələri, funksiyaları, forma və metodları, idarəetmənin informasiya təminatı, kitabxanalarda əməyin təşkili, kitabxana işinin cari və strateji planlaşdırılması, proqnozlaşdırılması, kitabxana mikroiqtisadiyyatı və marketinqinin formalaşması, kitabxana kollektivlərinin idarə edilməsi uçot və statistika kimi məsələləri birləşdirir.

Kitabxana menecmentinin uğurlu həyata keçirilməsi həlledici dərəcədə menecerlərin fəaliyyətindən asılıdır.

Menecerlər hər bir kitabxana şəbəkəsi və ya bir kitabxananın həyatında aparıcı rola malikdir. Onlar öz fəaliyyətini elmi prinsiplər əsasında təşkil etməli və idarəçilik təfəkkürünə malik olmalıdırlar. İdarəçilik təfəkkürü aydın, məntiqi, analitik, yaradıcı təfəkkür olmalıdır. Belə təfəkkürlü menecerlər işçilərlə normal əməkdaşlıq, güzəştli rəftar və optimal qərarlar qəbul etməyə malik olmalıdırlar.

Bununla əlaqədar kitabxana menecerlərinə qarşı aşağıdakı tələblər irəli sürülür:

1. Müasir kitabxana-informasiya fəaliyyəti üzrə peşəkar biliklərə və təcrübəyə malik olmalıdır.

2. Kitabxanaların fəaliyyəti ilə əlaqədar müxtəlif situasiyalarda əsaslandırılmış, qərarlar qəbul etməyi bacarmalıdır.

3. Bütövlükdə idarəçilik işinin xarakteri, prinsipləri və məzmununa dərinlən bələd olmalıdır.

4. İşçi ehtətiyi yüksək səviyyədə idarə etmək bacarığına malik olmalıdır.

5. Menecment fəaliyyəti ilə əlaqədar bütün müasir informasiyaya malik olmalıdır.

6. Öz fəaliyyətinə qiymət verməyi, öz-özünü idarə etməyi bacarmalıdır.

7. Öz fikir və mühakimələrini dəqiq və aydın ifadə etməyi bacarmalıdır.

Əlbəttə, göstərilən tələblərin həyata keçirilməsi konkret olaraq hər bir menecerin şəxsi keyfiyyətlərindən, peşəkarlığından, mütəşəkkilliyindən, intellektual səviyyəsindən, iradəsinin, kommunikativ qabiliyyətindən və s. asılı olur.

Hazırda hər bir kitabxana işçisinin, ilk növbədə rəhbər işçinin, mütəxəssisin menecment elminə yiyələnməsi olduqca vacibdir.

İndi Azərbaycanda sosial-iqtisadi inkişafın tədricən beynəlxalq standartlara uyğunlaşdığı bir şəraitdə, kitabxana işində idarə

edilməsinin müasir dünya menecmenti səviyyəsinə çatdırılması çox mühüm vəzifə kimi meydana çıxır.

Ölkədə hüquqi dövlətin qurulmasının mühüm istiqamətini əhaliyə kitabxana-informasiya xidmətinin hüquqi bazasının formalaşması təşkil edir.

Kitabxana müasir hüququn tam subyekt olduğundan ölyədə kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, kitabxana işinin təşkilinin ümumi əsaslarını, kitabxana fondlarının formalaşdırılması və myhafizəsi tələblərini, kitabxanaların maliyyələşdirmə mənbələrini, kitabxanalardan istifadə sahəsində vətəndaşların hüquq və vəzifələrini, kitabxana işi əhəsinde beynəlxalq əməkdaşlığın mühüm prinsiplərini və s. məsələləri tənzimləyən hüquqi sənədlərdən səmərəli istifadə edilməsi kitabxana menecmentinin olduqca vacib şərtlərindən biridir.

Kitabxanalar cəmiyyətdə informasiya daşıyıcılarının mühafizəsini və istifadəsini təmin edən elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə müəssisələri kimi xüsusi hüquqi statusa malik olan sosial institutlardır.

Bu baxımdan kitabxana menecmentində hüququn aliliyi başlıca amil kimi təzahür edir.

Azərbaycanda kitabxana menecmentinin hüquqi bazasını aşağıdakı sənədlər və mənbələr təşkil edir:

-Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası;
-«Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu; (1999);

-«Mədəniyyət haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu (1998);

-«İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu (1998);

-Kitabxana işinə dair Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamları;

-Kitabxana işinə dair dövlət standartları;

-Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən təsdiq edilmiş normativ sənədlər (qərarlar, əmrlər, sərəncamlar, əsasnamələr və s.);

-Metodik mərkəzlər tərəfindən tərtib edilmiş sənədlər;

-Kitabxanadaxili sərəncamlar, əsasnamələr, digər normativ sənədlər;

-Beynəlxalq kitabxana təşkilatlarının qərarları, manifestləri, bəyannamələri və proqram sənətləri;

-Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr. Bu müqavilələrlə ölkə hüquqi sənədli arasında ziddiyyət olduqca həmin beynəlxalq müqavilələr tətbiq edilir.

1995-ci ildə ölkəmizdə qəbul edilmiş ilk demokratik konstitusiyada öz əksini tapmış, hər kəsin mədəni təsisatlardan istifadə etmək hüququ (maddə 40), eləcə də cəmiyyətdə informasiya azadlığı və hər kəsin informasiyanı almaq və istifadə etmək hüquqları (maddə 50) respublikada kitabxana işinin təşkili və idarə olunmasının demokratik prinsiplərə əsaslanmasının əsaslı hüquqi bazasını təşkil edir.

Kitabxana menecmentində nəzərə alınmalıdır ki, son illər Azərbaycanda kitabxana işinə dair qəbul edilmiş, bir sıra mühüm qanunvericilik sənədlərində kitabxanaların idarəetmə məsələlərində müstəqillikləri və hüquqları genişlənməmişdir. Bu baxımdan menecerlər kitabxana-informasiya müəssisələrinin müasir dövrdə və xüsusən bazar iqtisadiyyatı şəraitində hüquq və vəzifələri haqqında ətraflı və dəqiq məlumatlara malik olmalıdırlar.

Məsələn, kitabxana işinin idarə olunmasında nəzərə alınmalıdır ki, «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda onlara öz məqsəd və vəzifələrini həyata keçirmək üsullarını və kitabxana fondunun komplektləşdirmə mənbələrini müəyyən etməkdə tam müstəqillik keçirilmişdir.

Bununla yanaşı, kitabxanalar köhnəlmiş və yararsız hala düşmüş kitabları fondlarından çıxarmaq, fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən kitabxanaya dəymiş ziyanın ödənilməsinə tələb etmək, ölkədə ictimai kitabxana birliklərinin yaradılmasında iştirak etmək, beynəlxalq kitabxana təşkilatları ilə əlaqə yaratmaq, kitabxana, bibliografiya və informasiya sahəsində ölkədə və beynəlxalq miqyasda təşkil edilən tədbirlərlə iştirak etmək hüquqlarına malikdirlər.

Daha sonra menecment fəaliyyətində nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycanda kitabxanaçılıq qanununda ilk dəfə olaraq kitabxanalara iqtisadi və təsərrüfatçılıq, pullu xidmətlər və büdcədən kənar fondlar formalaşdırmaq hüquqları verilmişdir.

Kitabxana işçiləri öz peşə və sosial hüquqlarını təmin etmək məqsədilə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada ictimai birliklər yarada bilərlər.

«Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda ilk dəfə olaraq kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri müəyyənləşdirilmişdir.

Burada dövlət tərəfindən:

- kitabxana işinin inkişaf proqramlarının hazırlanması;
- milli və dünya sərvətlərinə yiyələnməyə yönəldilmiş informasiya sisteminin yaradılması;

-dövlət kitabxana binalarının tikilməsi, əsaslı təmiri, kitabxanaların müasir avadanlıq və texniki vasitələrlə təchiz edilməsi, maliyyələşdirilməsi;

-kitabxana kadrları hazırlayan təhsil müəssisələrinin yaradılması;

-kitabxana işinə dair hüquqi sənədlərin, standart və digər normativ sənədlərin hazırlanması;

-kitabxana işinə dair statistik uçotun aparılması və digər məsələlərin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Kitabxana qanununda öz əksini tapmış çox mühüm hüquqi norma kitabxanaların dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları tərəfindən buraxılan çap məhsulları və digər informasiya daşıyıcılarını birinci növbədə almaq hüquqi kimi, bu da menecment fəaliyyətində ön plana çəkilən məsələlərdən biri olmalıdır.

Beləliklə, ölkəmizin kitabxana qanunvericiliyi sənədlərində öz əksini tapmış bu və ya digər hüquqi normalar kitabxana menecerləri tərəfindən dərinlən mənimsənilməsi və kitabxana işinin idarə olunmasında tətbiq edilməlidir.

Kitabxana işinin hüquqi tənzimlənməsi və idarə olunmasında Respublika Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarında xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bu baxımdan Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21 may 1999-cu ildə qəbul etdiyi «Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarının qüvvədən düşmüş hesab edilməsi barədə» (5) və 6 mart 2000-ci il qəbul etdiyi «Azərbaycan Milli Kitabxanasının və Azərbaycan Respublikası elmi-sahəvi kitabxanasının nümunəvi Əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında» qərarı (6) müasir dövrdə kitabxana işinin təşkili və idarə olunmasına yeni mütərəqqi keyfiyyət dəyişiklikləri gətirməlidir.

Hər iki qərar «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununun icrasının təmin edilməsinə yönələrək özündə bir sıra yeni hüquqi normalar əks etdirir.

Belə ki, 21 may 1999-cu il qərarında (№84) kitabxana fonduna vurulan ziyanı görə oxucuların, hüquqi və fiziki şəxslərin məsuliyyətinin müəyyənləşdirilməsinə dair yeni qaydalar nəzərdə tutulmuşdur.

Nazirlər Kabinetinin 6 mart 2000-ci il (№30) qərarında M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasının və respublika əhəmiyyətli elmi-sahəvi kitabxanaların müasir dövrdə fəaliyyətini tənzimləyən, onların hüquq və vəzifələrini, statusunu, maliyyələşdirmə və idarə olunması prinsiplərini açıqlayan hüquqi normalar müəyyənləşdirilmişdir. Milli Kitabxananın Əsasnaməsində göstərilir ki, «Milli

Kitabxananın fondu və əmlakı milli sərvət hesab olunur və xüsusi əhəmiyyətli obyekt kimi dövlət tərəfindən qorunur».

Daha sonra Əsasnamədə kitabxananın dövlət və qeyri-dövlət nəşriyyatları tərəfindən buraxılan son məhsullarını birinci növbədə almaq hüquqı xüsusi qeyd edilir.

Ölkədə kitabxana işi haqqında qanunun icrasını təmin edən Nazirlər Kabinetinin 6 mart 2000-ci ildə (№29) qəbul etdiyi digər sənəd «Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydaları»dır (7).

Bu mühüm hökumət sənədində dövlət kitabxana fondlarının uçotu mühüm uçot sənətləri, kitabxanaya daxil olan nəşrlərin uçota alınması, eləcə də kitabxana fondlarından çıxarılan çap məhsullarının uçot qaydaları müəyyənləşdirilmişdir. Burada eyni zamanda kitabxanalardan istifadə qaydaları, kitabxana fondlarının mühafizəsi haqqında hüquqi normalar təsbiti ödənilmişdir ki, bunların da kitabxana fondlarının təşkili və idarə olunmasında əhəmiyyəti olduqca böyükdür.

Kitabxana işinin idarə olunmasının hüquqi bazasına daxil olan digər mənbələrə gəldikdə qeyd etməliyə ki, bu sənədlər əsasən kitabxanalarda çalışan bütün işçilərin səmərəli, intizamlı işləmələri, əmək və dövlət intizamına əməl edilməsini təmin edən normativ sənədlərdir.

Normativ sənədlər kitabxana menecment sistemində təmin edici, idarə edici rol malik olduqlarına görə kitabxanaların məqsədli sosial funksiyalarının həyata keçirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edirlər.

Belə hüquqi sənədlərin tərkibində kitabxanaların nizamnamələri və əsasnamələri məcburi qüvvəyə malik olub onların fəaliyyətinin idarə olunmasında, nizamlaşdırma və tənzimləşdirmə statusuna malikdirlər.

Kitabxanaların nizamnamə və əsasnamələrində onun sosial funksiyaları, yaradılması əsasları, fəaliyyətini müəyyən edən meyarlar və göstəricilər, fəaliyyət prinsipləri, təbəçilik iyerarxiyası, təşkilat quruluşu, idarə olunması prinsipləri, hüquqi vəziyyəti, maddi-texniki bazası və başqa ümumi xarakterli məsələlər əhatə edilir.

Kitabxanaların ayrı-ayrı funksional şöbələrinin, bölmələrinin vəzifələri haqqında əsasnamələr kitabxanaların rəhbərliyi tərəfindən hazırlanır və təsdiq edilir. Bu əsasnamələrdə yerinə yetirilən vəzifələrin xarakteri, iş üsulları, onların təşkili və idarə olunması göstərilir.

Bir qayda olaraq kitabxana şöbəsi haqqında əsasnamə aşağıdakı bölmələrdən ibarət olur:

- şöbənin vəzifələri;
- şöbənin daxili quruluşu və onların qarşılıqlı əlaqəsi;
- şöbənin funksiyalarının xarakteri;

-şöbənin idarəetmə sisteminin digər ünsürləri ilə qarşılıqlı münasibətləri və əlaqələri-şöbənin məqsəd və vəzifələrinin həyata keçirilməsində məsuliyyət dərəcəsi;

-şöbənin təbəçilik səviyyəsi.

Kitabxana menecmentinin olduqca çevik və konkret təsir xüsusiyyətinə malik olan vasitələrindən biridə təşkiati normativləşdirməkdir.

Normalaşdırma və bu məqsədlə metodik mərkəzlər və iri elmi kitabxanalar tərəfindən tərtib edilən normalaşdırma sənədləri hüquqi qüvvəyə malik olub kitabxanalarda təşkilati cəhətdən tənzimləmə funksiyalarını yerinə yetirirlər.

ƏDƏBİYYAT

1. Quliyev T.Ə. *Menecmentin (idarəetmənin) əsasları*. -B., 2001. -S.5.
2. «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu // *Azərbaycan*. -1999. -17 mart.
3. Xələfov A.A. *Kitabxanaşünaslığa giriş:Dərslik. III hissə: Kitabxana işi haqqında təlim*. -B., 2003. -S.284.
4. Фрумин И.М. *Библиотечное дело: организация и управление*. -М., 1980.
5. *Kitabxana işinə dair normativ aktlar: (qanun və qanun qüvvəli normativ sənədlər toplusu)*. -B., 2001. -S.39-40.
6. *Yenə orada*. -S.28-38.
7. *Kitabxana işinə dair normativ aktlar: (qanun və qanun qüvvəli normativ sənədlər toplusu)*. -B., 2001. -S.22-27.

Халил Исмаилов

БИБЛИОТЕЧНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ И ЕГО ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены важнейшие документы, составляющие правовые основы организации и управления библиотечной деятельностью. В статье особое внимание уделено законам «О библиотечном деле», «О культуре», нормативным актам правительства.